

KARJANLANNAN RAVINTEET TEHOKÄYTTÖÖN

Karjanlanta sisältää paljon kasveille käyttökelpoisia ravinteita, jotka on hyvä ottaa hyötykäyttöön mahdollisimman tarkoin. Kaikissa muodoissaan karjanlanta parantaa pellon kasvukuntoa yksipuolisessa viljelykierrrossa.

Karjatalousvaltaisella Pohjois-Pohjanmaalla lietelantaa syntyy paljon, jonka järkevää käyttöä kannattaa suunnitella ja edistää kaikin käytettävissä olevin keinoin. Lietelannan levittäminen peltoon sijoittavilla levityskalustoilla on monessa mielessä suositeltavaa. Se on myös mahdollista nykyaikaisten, tehokkaiden laitteiden yleistyessä. Lietelannan sijoituslevityksellä on pintalevitykseen verrattuna viljelijälle taloudellista merkitystä, parempana ravinteiden hyödyntämisenä. Sijoituslevityksessä karjalannan sisältämät ravinteet saadaan peltoon suojaan huuhtoutumiselta ja kulkeutumiselta vesistöihin. Levitystyö voidaan tehdä oman konekaluston lisäksi yhteislaitteilla tai urakointina, ilman että kaikkien tilojen tarvitsee investoida levityskalustoon.

Kuva: Essi Saarinen

SIJOITUSLEVITYKSEN HYÖTYJÄ

- ympäristökuormituksen merkittävä vähentäminen
- typen ja fosforin kuormitusriskin väheneminen pinta- ja pohjavesiin
- ravinteet saadaan maan alle kasvien juurten ulottuville
- lietelanta saadaan kasveille heti käytettäväksi
- typpiyhdisteiden, erityisesti ammoniakkipäästöjen, ilmaan haihtumisen vähentäminen
- hajuhaittojen huomattava vähentyminen verrattuna pintalevitykseen
- tarkempi levitystasaisuus
- tasaisempi kasvusto

LIETELANNAN SIJOITUS SOPII ERITYISESTI TILOILLE, JOILLA ON

- peltoja, joiden fosforitila on tyydyttävä tai sitä huonompi
- peltoja, joita ei ole pitkään aikaan lannoitettu eloperäisillä lannoitteilla
- viljelyssä esim. rehukasveja, jotka hyödyntävät tehokkaasti karjanlannan ravinteita

LIETELANTAA VOIDAAN SIJOITTA

- sänkeen
- oraalle
- muokattuun maahan
- nurmeen

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

LIETELANNAN OIKEA LEVITYSAJANKOHTA

Oikea levitysaikankohta vaikuttaa tilan kannattavuuteen. Lietelannan arvosta voidaan pahimmillaan menettää 40–50 prosenttia johtuen huonoista levitysmenetelmistä ja -ajoista, tappio voi pahimmillaan olla n. 50 €/ha. Lietelannan oikealla levitysaikankohdalla vähennetään myös ravinteiden valumisriskiä ympäristöön.

- lietelantaa ei kannata levittää liian märkään maahan maan tiivistymisriskin vuoksi
- nurmille paras levitysaikankohta on toisen säilörehusadon jälkeen
- viljoille hyvä sijoituslevitys on ennen kylvöä muokkausten yhteydessä tai oraalle kylvöjen jälkeen
- sijoittaminen oikeaan syvyyteen tehdään kasvi- ja maalajikohtaisesti, jotta ravinteet ovat heti kasvin käytettävissä
- paras levityssää on viileä, tuuleton ja jolloin vallitsee suuri suhteellinen ilmankosteus; silloin typen haihtuminen on vähäisintä

LIETELANNAN SIJOITUS PINTALEVITYKSEN SIJAAN

- suurin ympäristöhyöty saadaan satovuosina monivuotisilla nurmilla kun pintalevitys korvataan sijoituksella
- vähennetään ravinteiden pintavaluntaa sijoittamalla lietelanta kasvustoon pintalevitykseen sijaan
- ravinteet saadaan mahdollisimman hyvin kasveille heti käytettäväksi
- kasvusto on tasaisempaa, koska tuuli ei vaikuta levitystasaisuuteen, kuten esimerkiksi lautaslevityksessä
- nykytekniikka mahdollistaa toimivia sijoituslaitteistoja; haittana on niiden korkea hintataso
- on erityisen suositeltava menetelmä suorakylvetylle pellolle

LIETELANNAN JA VIRTSAN SIJOITTAMISELLA MAHDOLLISUUS TUKEEN

Sijoittamismenetelmää käyttävän tilan kannattaa selvittää mahdollisuus erityistukisopimukseen (Lietelannan sijoittaminen peltoon). Lietelannan sijoituksesta maksettava tuki on 56 €/ha.

KUIVIKELANNAN RAVINTEET KÄYTTÖÖN

Kuivikelannan oikeaoppinen käyttö ei aiheuta niin paljon huuhtoutumisriskiä kuin lietelanta. Perinteiset menetelmät, missä kuivikelanta mullataan maahan heti levityksen jälkeen kyntämällä, äestämällä tai kultivoimalla ovat hyviä menetelmiä. Kuivikelannalle ei ole vielä keksitty sijoitusmenetelmää, vaikka esimerkiksi tarkkuuslevittämiä on kehitetty. Kuivikelannan vastaanotto ja käyttö on kasvinviljelytilalle todella kannattavaa, vaikka, sitä ei ympäristötukijärjestelmässä tuetakaan tällä hetkellä.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

